

GENERALINĖS ADVOKATĖS
JULIANE KOKOTT IŠVADA,
pateikta 2009 m. gruodžio 10 d.¹

I — žanga

II — Teisinis pagrindas

1. 1996 m. gruodžio 9 d. Tarybos direktyvos 96/82/EB dėl didelių, su pavojingomis medžiagomis susijusių avarijų pavojaus kontrolės² (toliau – II Seveso direktyva) tikslas – apsauga nuo avarijų rizikos, gamyboje naudojant tam tikras medžiagas. Todėl joje ypač reikalaujama, kad būtų sudaryti atitinkamų objektų vadinamieji vidaus ir išorės avariniai planai.

2. Komisija priekaištauja Ispanijos valdžios institucijoms, kad jos nesudarė visų atitinkamų objektų išorės avarinių planų. Ispanija atsikerta, kad nenustatytas šių planų sudarymo terminas. Taip pat nesudaryti vidaus avariniai planai ir objektai nepateikė informacijos.

3. Reikšmingos nuostatos dėl avarinių planų išdėstytos II Seveso direktyvos 11 straipsnyje:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad veiklos vykdytojas visiems objektams, kuriems taikomas 9 straipsnis:

a) sudarytų vidaus avarinį planą ir jame numatytų, kokių reikia imtis priemonių objekto viduje:

– naujiems objektams: prieš pradedant veiklą,

– esamiems objektams, kuriems anksčiau Direktyva 82/501/EEB nebuvo

¹ – Originalo kalba: vokiečių.

² – OL L 10, 1997, p. 13; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 2 t., p. 410; 2003 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/105/EB, iš dalies keičiančia Tarybos direktyvą 96/82/EB (OL L 345, p. 97; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 4 t., p. 398), pakeista redakcija.

taikoma, per trejus metus, skaičiuojant nuo 24 straipsnio 1 dalyje nustatytos datos,

– esamiems objektams, kuriems anksčiau Direktyva 82/501/EEB nebuvo taikoma, per trejus metus, skaičiuojant nuo 24 straipsnio 1 dalyje nustatytos datos,

– kitiems objektams: per dvejus metus, skaičiuojant nuo 24 straipsnio 1 dalyje nustatytos datos,

– kitiems objektams: per dvejus metus, skaičiuojant nuo 24 straipsnio 1 dalyje nustatytos datos,

– objektams, kurie vėliau patenka į šios direktyvos taikymo sritį: nedelsiant ir bet kuriuo atveju per vienerius metus nuo dienos, kurią ši direktyva taikoma atitinkamam objektui, kaip nustatyta 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje;

– objektams, kurie vėliau patenka į šios direktyvos taikymo sritį: nedelsiant ir bet kuriuo atveju per vienerius metus nuo dienos, kurią ši direktyva taikoma atitinkamam objektui, kaip nustatyta 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje;

b) toliau nurodytais terminais pateiktų kompetentingoms institucijoms būtiną informaciją, kad jos galėtų sudaryti išorės avarinius planus:

– naujiems objektams: prieš pradėdant veiklą,

c) institucijos, kurias šiam tikslui skiria valstybės narės, sudarytų išorės avarinį planą ir jame numatytų, kokių priemonių reikia imtis už objekto ribų.

2. Sudaromuose avariniuose planuose reikia siekti: Avariniuose planuose turi būti IV priede nurodyta informacija.

- apriboti ir kontroliuoti avarijas, kad būtų galima iki minimumo sumažinti jų padarinius ir žalą žmonėms, aplinkai bei turtui,

3. Nepažeidžiant kompetentingų institucijų įpareigojimų, valstybės narės užtikrina, kad šioje direktyvoje numatyti vidaus avariniai planai būtų sudaromi tariantis su objekte dirbančiu personalu, įskaitant atitinkamus ilgalaikius subrangovų darbuotojus, o išorės avariniai planai sudaromi ar atnaujinami tariantis su visuomene.

- įdiegti priemones, būtinas žmonėms ir aplinkai apsaugoti nuo stambių avarių padarinių,

4. Valstybės narės užtikrina, kad veiklos vykdytojai ir paskirtos institucijos ne rečiau kaip kas trejus metus reguliariai peržiūrėtų, bandytų ir prireikus atnaujintų vidaus ir išorės avarinius planus. Peržiūrint planus būtina atkreipti dėmesį į atitinkamame objekte ar atitinkamose avarinėse tarnybose įvykusius pokyčius, naujas technikos žinias ir naują informaciją, kaip reaguoti į stambias avarijas.

- pateikti visuomenei, atitinkamoms tarnyboms ir atitinkamos teritorijos valdžios institucijoms būtiną informaciją,

- numatyti, kad po stambios avarijos būtų išvalyta aplinka ir atstatyta [atkurta] jos būklė.

4a. <...>

5. <...>

ir kitos valstybės narės, 2002 m. pabaigoje dar nebuvo sudariusi visų būtinų išorės avarinių planų pagal 11 straipsnio 1 dalies c punktą. Komisijai papildomai paklausus, 2006 m. Ispanija pranešė, kad yra sudariusi tik 35,2 % visų reikalaujamų išorės avarinių planų.

6. Atsižvelgdama į saugos ataskaitoje pateiktą informaciją, kompetentinga institucija gali nuspręsti, nurodžiusi tokio sprendimo priežastis, kad reikalavimo pagal straipsnio 1 dalį sudaryti išorės avarinį planą galima nevykdyti.“

4. Remiantis II Seveso direktyvos 24 straipsnio 1 dalimi ir 25 straipsniu, ši direktyva turėjo būti įgyvendinta iki 1999 m. vasario 3 dienos.

6. Todėl Komisija nusprendė, kad Ispanija neįvykdė įsipareigojimų pagal II Seveso direktyvos 11 straipsnį, ir 2007 m. kovo 23 d. pareikalavo, kad ši valstybė pateiktų poziciją (oficialus pranešimas). Kadangi atsakius 2007 m. birželio 25 d. dar vis trūko išorės avarinių planų, 2007 m. spalio 23 d. Komisija išsiuntė Ispanijai pagrįstą nuomonę, kurioje nustatė paskutinį dviejų mėnesių terminą nutraukti Bendrijos teisės pažeidimą.

III — Procesas ir reikalavimai

5. Remiantis Komisijos pranešimu apie II Seveso direktyvos taikymą³, Ispanija, kaip

3 – Pranešimo apie Direktyvos 96/82/EEB dėl didelių, su pavojingomis medžiagomis susijusių avarijų pavojaus kontrolės įgyvendinimą 2000–2002 m. projektas, http://ec.europa.eu/environment/seveso/pdf/report_de.pdf, skaitytas 2009 m. lapkričio 12 dieną.

7. Susipažinusi su 2008 m. sausio 10 d. Ispanijos atsakymu, Komisija nepakeitė savo nuomonės ir pareiškė šį ieškinį.

8. Komisija prašo:

IV — Teisinis vertinimas

- pripažinti, kad nesudariusi visų 1996 m. gruodžio 9 d. Tarybos direktyvos 96/82/EB dėl didelių, su pavojingomis medžiagomis susijusių avarijų pavojaus kontrolės 9 straipsnyje nurodytų objektų išorės avarinių planų, Ispanijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal šios direktyvos 11 straipsnio 1 dalies c punktą;

10. Pagal II Seveso direktyvos 11 straipsnio 1 dalies c punktą kompetentingos valstybių narių institucijos sudaro visų objektų, kuriems taikoma direktyva, išorės avarinius planus, kuriuose turi būti numatyta, kokių priemonių reikia imtis už objektų ribų.

- priteisti iš Ispanijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas.

11. Tačiau Ispanija tvirtina, kad dar nereikėjo sudaryti trūkstamų išorės avarinių planų. II Seveso direktyvos 11 straipsnio 1 dalies c punkte, be kita ko, nenumatytas išorės avarinių planų nustatymo terminas.

9. Ispanija prašo:

- atmesti ieškinį ir

12. Jeigu nenustatytas specialus direktyvos nuostatos įgyvendinimo terminas, įprastai taikomas bendras įgyvendinimo terminas⁴. Tačiau abi bylos šalys teisingai pateikia nuorodą į II Seveso direktyvos 11 straipsnio 1 dalies b punktą, kuriame objektus eksploatuojantiems subjektams nustatytas ilgesnis terminas perduoti informaciją, būtiną sudarant išorės avarinius planus. Todėl kol

- priteisti iš institucijos ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

⁴ – Žr. 1993 m. rugpjūčio 2 d. Sprendimą *Komisija prieš Ispaniją* (C-355/90, Rink. p. I-4221, 11 punktas) dėl specialių saugomų paukščių teritorijų nustatymo.

negauta informacija, išorės avariniai planai negali būti sudaryti.

teisių chartijos 41 straipsnio 1 dalyje aiškiai numatyta, kad pagal gero administravimo principą, kurio turi laikytis ir valstybės narės taikydamos Bendrijos teisę⁵, visos valdžios institucijos įsipareigojimus turi įvykdyti per tinkamą terminą. Todėl valstybės negali labai ilgai vilkinti išorės avarinių planų sudarymo⁶.

13. Komisija daro prielaidą, kad pareiga sudaryti išorės avarinius planus susijusi su būtinos informacijos pateikimo terminais.

14. Tačiau II Seveso direktyvos 11 straipsnio 1 dalies b punkte nustatyti terminai negali būti tiesiogiai taikomi c punktui. Gavusioms informaciją kompetentingoms institucijoms reikia pakankamai laiko sudaryti išorės avarinį planą.

17. Todėl reikia išsiaiškinti, koks laikotarpis yra tinkamas sudaryti išorės avarinius planus. Tai iš principo turi būti nustatoma remiantis visomis reikšmingomis aplinkybėmis⁷. Nors šis klausimas susijęs su kiekvieno konkretaus atvejo aplinkybėmis⁸, Komisija iš esmės gali pateikti kaltinimą dėl pažeidimo visos šalies mastu, remdamasi ir statistika. Atskiri šios

15. Todėl direktyvoje negalima rasti aiškaus termino sudaryti išorės avarinius planus.

16. II Seveso direktyvos 11 straipsnio 1 dalies c punkte taip pat nustatyta absoliuti valstybių narių pareiga, kuri labai svarbi siekiant direktyvos tikslų. Europos Sąjungos pagrindinių

5 – 2007 m. birželio 21 d. Sprendimas *Laub* (C-428/05, Rink. p. I-5069, 25 punktas).

6 – Teisingumo Teismas 2009 m. kovo 12 d. sprendimuose *Komisija prieš Liuksemburgą* (C-289/08) ir *Komisija prieš Belgiją* (C-342/08), 2009 m. balandžio 2 d. Sprendime *Komisija prieš Austriją* (C-401/08) ir 2009 m. spalio 15 d. Sprendime *Komisija prieš Portugaliją* (C-30/09) jau konstatavo, kad atitinkamos valstybės pažeidė II Seveso direktyvos 11 straipsnį, nes dar ne visi objektai turėjo išorės avarinius planus.

7 – Dėl tinkamos teismo proceso trukmės žr. 2009 m. liepos 16 d. Sprendimą *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland prieš Komisiją* (C-385/07 P, Rink. p. I-6155, 18 punktas ir kitos nuorodos) ir 2009 m. rugsėjo 3 d. Sprendimą *Papierfabrik August Koehler prieš Komisiją* (C-322/07 P, C-327/07 P ir C-338/07 P, Rink. p. I-7191, 144 punktas ir kitos nuorodos). Dėl sprendimo, priimto byloje dėl įsipareigojimų neįvykdymo, tinkamo vykdymo termino nustatymo žr. 2009 m. birželio 4 d. Sprendimą *Komisija prieš Graikiją* (C-568/07, Rink. p. I-4505, 51 ir paskesni punktai).

8 – 7 išnašoje minėti sprendimai dėl teismo proceso trukmės.

veikos atvejai nagrinėjami tik tuomet, kai valstybė narė atitinkamai ginasi.

narės privalo užtikrinti, kad šie įsipareigojimai objektų atžvilgiu būtų atlikti laikantis terminų⁹. Ispanija negali pateisinti praleisto išorės avarinių planų sudarymo termino tuo, kad buvo neįvykdyta ši jai nustatyta pareiga.

18. Šioje byloje neginčijama, kad Ispanijoje daug metų nesudaryti visų atitinkamų objektų būtini išorės avariniai planai. Pateikti nepakankamai detalūs skaičiai tam, kad būtų galima nustatyti, kuriais atvejais jau seniai pasibaigę terminai pateikti būtiną informaciją pagal II Seveso direktyvos 11 straipsnio 1 dalies b punktą. Tačiau Ispanija nesigina argumentu, kad neužteko laiko sudaryti išorės avarinius planus. Todėl reikia remtis tuo, kad buvo pakankamai laiko juos sudaryti.

21. Todėl ieškinį reikia patenkinti.

19. Ispanija veikiau grindžia išorės avarinių planų neturėjimą tuo, kad kompetentingos institucijos pirmiausia turėjo sulaukti objektų vidaus avarinių planų ir informacijos. Šį argumentą reikia papildyti tuo, kad be šių priemonių negalima sudaryti išorės avarinių planų.

V — Dėl bylinėjimosi išlaidų

20. Tačiau pagal II Seveso direktyvos 11 straipsnio 1 dalies a ir b punktus valstybės

22. Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo.

⁹ – Žr. Sprendimą *Komisija prieš Portugaliją* (minėtas 6 išnašoje, 17 punktas).

VI — Išvada

23. Todėl siūlau Teisingumo Teismui pripažinti, kad:

- „1. Nesudariusi visų 1996 m. gruodžio 9 d. Tarybos direktyvos 96/82/EB dėl didelių, su pavojingomis medžiagomis susijusių avarijų pavojaus kontrolės 9 straipsnyje nurodytų objektų išorės avarinių planų, Ispanijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal šios direktyvos 11 straipsnio 1 dalies c punktą.
2. Priteisti iš Ispanijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas.“